

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Kortárs kulturális és filozófiai stúdiumok/2 E / A jó, a rossz, és a szép: etika és művészet 1960-tól napjainkig

A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Dr Szép Eszter

Kód: B-AE-401-2E	Tantervi hely: ES	Javasolt félév: 2-3.	Kredit: 5 (előadással együtt)	Tanóraszám: 24
---------------------	-------------------	-------------------------	-------------------------------------	----------------

Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? <u>Nem</u>	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:
-----------------	--------------------	---	---

A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):

A kurzust B-AE-401 Kortárs kulturális és filozófiai stúdiumok/1 előadással együtt kell felvenni.

A kurzus célja és alapelvei:

A kortárs kultúra és filozófia területén nemzetközileg vezető gondolkodók főbb gondolatainak megismerése és megvitatása.

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):

Tudás: Ismeri a kortárs kultúra főbb filozófiai problémáinak fogalmait, érveit, filozófiai, etikai, médiaelméleti vonatkozásban.

Képesség: Alkalmazza a főbb filozófiai érveket, saját érveit meg tudja fogalmazni, álláspontot alakít ki.

Attitűd: Nyitott a vitára, kulturáltak vitatkozik, valamint elkötelezett a fenntartható társadalom mellett.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

A napjainkig kurzuson a huszadik század második felének és a huszonegyedik század első évtizedeinek néhány meghatározó etikai kérdésfelvetéséről beszélgetünk, illetve olyan művészeti alkotásokat fogadunk be és elemzünk, amelyek a jó és a rossz, a helyes és a helytelen kérdésével (is) foglalkoznak. A kurzus első felében a gonosz áll majd a középpontban, ehhez társítunk filmet, filozófiát, pszichológiát. A kurzus második felében az a kérdés dominál, hogy mit kezdjünk az erőszakkal, akár a környezeten elkövetett erőszakkal is.

1. Bevezető
2. Nagybetűs jó, nagybetűs rossz 1: Roman Polanski: Macbeth (1971)
3. Lehet, hogy mégis kisbetűs: Hannah Arendt - A gonosz banalitása
4. A jó, a rossz, és a közösség: Milgram és Zimbardo szociálpszichológiai kísérletei
5. Erőszak és emlékezés – Doris Salcedo köztéri művészete
6. A jelenlét gesztusai – Joe Sacco képregényei
7. Környezeti etika – aktivizmus és művészet
8. A műalkotás a biokibernetikai reprodukció korában – W.J.T. Mitchell
9. Hallgatói előadások 1
10. Hallgatói előadások 2
11. Hatás és empátia 1
12. Hatás és empátia 2

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A hallgatók tennivalói, feladatai:

1) feb. 8. Bevezető

Házi feladat a következő órára: Nézd meg a Macbeth c. filmet Roman Polanski rendezésében.

2) feb. 15. Nagybetűs jó, nagybetűs rossz 1: Roman Polanski: Macbeth (1971)

Házi feladat a következő órára: (1) Nézd meg ezt a részletet a *The Specialist* (1999) c. filmből: <https://eyalsivan.info/index.php?p=fichefilm&id=11#&panel1-5> (15 perc) (2)

Olvasd el a kijelölt részletet Hannah Arendt Eichmann Jeruzsálemben c. könyvéből (PDF)

3) feb. 22. Lehet, hogy mégis kisbetűs: Hannah Arendt - A gonosz banalitása

Házi feladat a következő órára: (1) Nézd meg ezt a részletet a Milgram-kísérletről szóló dokumentumfilmből (12 perc) <https://youtu.be/mOUEC5YXV8U> (2) Nézd meg ezt a dokumentumfilmet Zimbardo kísérletéről <https://youtu.be/F4txhN13y6A> (30 perc)

4) márc. 1. A jó, a rossz, és a közösség: Milgram és Zimbardo szociálpszichológiai kísérletei

Házi feladat a következő órára: (1) Nézd meg ezt a videót Doris Salcedóról (25 perc)

<https://youtu.be/xdt2vZ9YpwE> (2) Olvasd el a Voice of the Invisible c. esszét

<https://www.tate.org.uk/tate-etc/issue-11-autumn-2007/voice-invisible>

5) márc. 8. Erőszak és emlékezés – Doris Salcedo köztéri művészete

Házi feladat a következő órára: Olvasd el Joe Sacco képregényének részletét (PDF)

6) márc. 22. A jelenlét gesztusai – Joe Sacco képregényei

Házi feladat a következő órára: esszéírás

7) márc. 29. Környezeti etika – aktivizmus és művészet

Házi feladat a következő órára: Olvasd el W. J. T. Mitchell A műalkotás a biokibernetikai reprodukció korában című tanulmányának részletét (PDF)

8) ápr. 5. A műalkotás a biokibernetikai reprodukció korában – W.J.T. Mitchell

9) ápr. 12. Hallgatói előadások 1

10) ápr. 19. Hallgatói előadások 2

Házi feladat a következő órára: Mini zine az előadások alapján

11) ápr. 26 Hatás és empátia 1. Betegségdokumentálás

Házi feladat a következő órára: Nézd meg Gács Anna előadását Gács Anna, „Törésvonalak. Betegségdokumentálás és élettörténet.” <https://youtu.be/iXDjqZShq18> (66 perc)

12) máj. 3 Hatás és empátia 2

A tanulás környezete: tanterem

Értékelés:

Teljesítendő követelmények:

- 1) Heti videók megnézése és rövid szövegek olvasása, felkészülés.
- 2) Blogbejegyzés írása: reflexió a témáinkra. Határidő: Márc 29
- 3) Kiselőadás tartása: mutass be egy alkotót, alkotást, vagy projektet, amely bármely általunk tárgyalt kérdésre vagy problémára reflektál. Az előadások időpontja: ápr. 12, ápr 19.
- 4) Mini zine készítése a hallgatói előadások alapján. Határidő: ápr 26.

Az értékelés szempontjai:

- aktív részvétel az órákon: a megbeszélésekben és a kreatív feladatokban
- kiselőadás és a zine színvonala, alapossága
- blogbejegyzés gondolati gazdagsága, koherenciája, relevanciája

Ez a kurzus egy ún. többkurzusú tárgy egyik része!

A szeminárium és az előadás értékelése együttesen zajlik. A tantárgy teljesítéséhez mindkét rész-kurzusból érvényes, elégtelentől különböző osztályzattal kell rendelkeznie a hallgatónak. Amennyiben a hallgató a tantárgy bármely részéből elégtelen osztályzatot szerez, vagy egyik részét nem teljesíti az egész tantárgy ismétlése szükséges. A tantárgy végső érdemjegyének megállapítása a két kurzus eredményének egyszerű számtani átlagolásával történik, tört szám esetén a szemináriumra kapott eredmény alapján történik a kerekítés.

Az érdemjegy kiszámítása

- kiselőadás (és handout / diasor) – 25%
- esszé – 30%
- zine – 20%
- heti házi feladatok és órai részvétel – 25%

Kötelező irodalom a kurzuson történő feldolgozás sorrendjében:

- Polanski, Roman (dir), *Macbeth*, 1971.
- Arendt, Hannah, *Eichmann Jeruzsálemben* (részlet)
- *Milgram Experiment* <https://youtu.be/mOUEC5YXV8U>
- *Psychology: The Stanford Prison Experiment* – BBC Documentary, <https://youtu.be/F4txhN13y6A>
- *Museum of Contemporary Art Chicago, Doris Salcedo's Public Works*, 2015 <https://youtu.be/xdt2vZ9YpwE>
- Grynstejn, Madeleine „Voice of the Invisible,” *Tate*, 2007 <https://www.tate.org.uk/tate-etc/issue-11-autumn-2007/voice-invisible>
- Joe Sacco, *Safe Area Gorazde*, Fantagraphics, 2000 (Részlet, PDF)
- Berger, John, „Why Look at Animals?” 1980, 1-26.
- Mitchell, W. J. T. „A műalkotás a biokibernetikai reprodukció korában” *Magyar építőművészet*, é.n. <http://magyarepitomuveszet.mm-art.hu/hu/vizkult.php?id=783>
- Margitházi Beja, „Érzelemgép, fertőzés, és tükroneuronok: Az érzelmek és affektusok problémája a filmelméletben” *Metropolis*, 2017/3, 6-14. https://epa.oszk.hu/03300/03349/00007/pdf/EPA03349_metropolis_2017_03_006-015.pdf
- Gács Anna, „Törésvonalak. Betegségdokumentálás és élettörténet.” *Robert Capa Központ: A tükör.Pszichológia, analízis és fotográfia*, 2021. <https://youtu.be/iXDjqZShq18>

Ajánlott irodalom:

- Erdélyi Ágnes, „Az akarat csele” *Holmi*, 2002, <https://www.holmi.org/2002/01/erdelyi-agnes-az-akarat-csele-hannah-arendt-eichmann-jezusalemben>
- Gács Anna, *A vágy, hogy meghatódjunk*, Magvető, 2020.
- Kovács Gábor, „Hannah Arendt és az emberi állapot” *Liget*, 2020 <https://ligetmuhely.com/liget/arendt-es-az-emberi-allapot/>

Egyéb információk:

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Íméles egyeztetés alapján: eszterszep@gmail.com